

Danmark kan spare milliarder med skræddersyet medicin

Nye teknologier og behandlingsmuligheder, højere medicinudgifter og en aldrende befolkning øger i disse år presset på de offentlige sundhedsudgifter. I Danmark diskuterer eksperter og politikere, om det er sundhedsskatter eller skrappere prioriteringer, der skal til for at bremse udgifternes himmelflugt. Men der er mange besparelser at hente i at få den medicin, der allerede findes, til at virke bedre. I dag har halvdelen af patienterne ikke nogen gavn af den medicin, de får. For kræftpatienter er succesraten kun 25%. Det skyldes, at lægemidler ikke virker ens på alle. Svaret på det problem er ikke mindst skræddersyet medicin, hvor valget af behandling tager udgangspunkt i den enkelte patients biologi.

De offentlige sundhedsudgifter er steget med 27 procent i Danmark de sidste otte år. Og det fortsætter. De økonomiske vismænd forudså i en rapport fra oktober 2009, at det offentliges udgifter til sundhedsvæsenet vil stige fra de nuværende syv pct. af bruttonationalproduktet til at udgøre 10 procent i 2050. Derfor har vismændene tilskyndet politikerne til handling, fx i form af en sundhedsskat.

Regionernes formand, Bent Hansen, slutter op om sundhedsskat-idéen og har også argumenteret for, at man i sundhedsvæsenet må til at prioritere og erkende, at der er nogle behandlinger, man ikke har råd til at tilbyde.

Alternativ til prioritering og sundhedsskat

Men der findes et alternativ til blot at kunne vælge mellem prioritering eller sundhedsskatter i kampen mod de stigende medicinudgifter. Det hedder "skræddersyet medicin", der tager udgangspunkt i viden om patienters individuelle genetiske profil og øvrige karakteristika og målretter medicinen, så den passer til den enkelte patient. I dag er det nemlig sådan, at et lægemiddel typisk kun virker på mellem 40 og 60 procent af de patienter, der modtager behandlingen. Og når vi taler om kræftmedicin, anslås succesraten at være helt nede omkring 25 procent. Overført til danske forhold betyder det, at samfundet i dag spilder mellem 5,4 og 8,1 milliarder kroner på virkningsløs medicin – om året. Det svarer til, hvad det koster at bygge et splinternyt supersygehus.

Forklaringen på den lave succesrate er, at patienter med samme sygdom reagerer forskelligt på behandlingen. Ny indsigt i cellernes byggesten har imidlertid banet vejen for, at forskerne kan

udpege og analysere disse forskelle, så det bliver muligt at tage højde for dem, når lægerne skal vælge den bedst mulige behandling.

Global tendens ført an af USA

Skræddersyet medicin – eller "Personalized Medicine" – er en mega-trend, der allerede nyder stor bevågenhed og politisk opbakning i USA. Præsident Obamas regering gav således i 2009 fem milliarder dollars i støtte til bl.a. forskning i biologiske markører og udviklingen af diagnostiske test, der vil gøre det muligt på forhånd at udpege de patienter, som vil have gavn af en behandling, og dem, som ikke vil. Også de store farmaselskaber er ved at tage den nye tilgang til individualiseret behandling til sig. Nøglen til succes ligger især i de små miRNA-molekyler, som blev opdaget i mennesket i 2002 og siden har vist sig at rumme enormt potentiale som biologiske markører for sygdomme. Danske eksperter efterlyser en oprustning af forskningen inden for området, som også investorer i dansk biotek- og medicindustri ser et stort potentiale i.

Exiqon godt rustet til at ride med på bølgen

Det danske biotekselskab Exiqon er et af verdens førende selskaber inden for netop produkter til forskning i miRNA-molekyler og molekyllærdiagnostik. I oktober 2009 lancerede Exiqon et produkt, som forskere og klinikere kan bruge til at identificere miRNAer i både blodprøver og helt små vævsprøver med hidtil uset præcision. Det er samme produkt, Exiqon bruger til at udvikle en række nye diagnostiske produkter, som f.eks. kan hjælpe kræftbehandlende læger med tidligt at stille en præcis diagnose eller med at forudsige, hvor stor risikoen er for, at en patient med tyktarmskræft får tilbagefald efter en operation.

Fakta: Se Exiqons mediatek – [Dokumentation og referencer](#)